

Sarajevo, 17.08.2020. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
10.08.2020.- 14.08.2020.

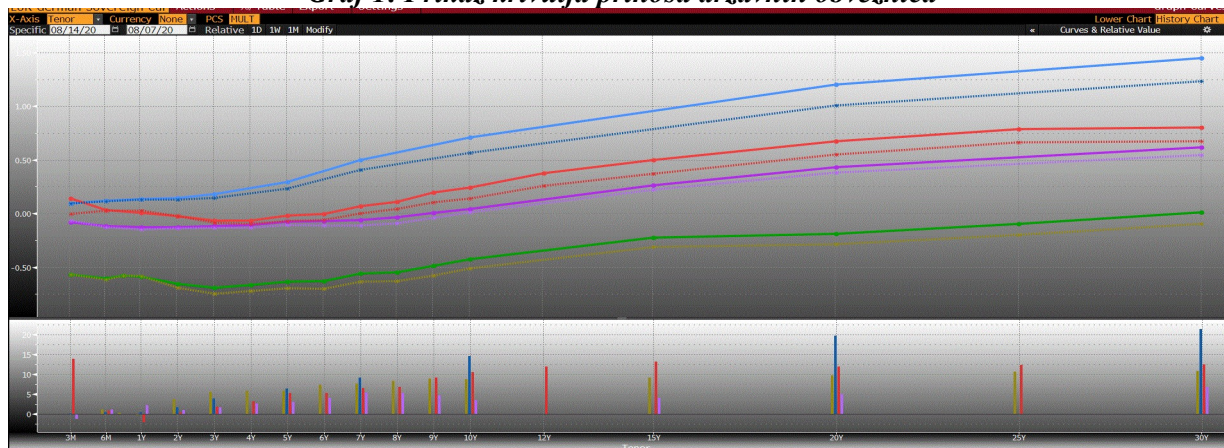
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	7.8.20	-	14.8.20		7.8.20	-	14.8.20		7.8.20	-	14.8.20		7.8.20	-	14.8.20	
2 godine	-0,68	-	-0,65	↗	0,13	-	0,15	↗	-0,02	-	-0,02	→	-0,12	-	-0,11	↗
5 godina	-0,69	-	-0,63	↗	0,23	-	0,29	↗	-0,07	-	-0,02	↗	-0,10	-	-0,07	↗
10 godina	-0,51	-	-0,42	↗	0,56	-	0,71	↗	0,14	-	0,24	↗	0,01	-	0,05	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	7.8.20	-	14.8.20	
3 mjeseca	-0,542	-	-0,540	↗
6 mjeseci	-0,617	-	-0,606	↗
1 godina	-0,539	-	-0,565	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 14.08.2020. godine (pune linije) i 07.08.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone, posebno onih sa srednjim i dugim rokovima dospelja, su povećani u odnosu na prethodni tjedan, pa su prinosi njemačkih obveznica zabilježili rast između 3,5 i 9 baznih bodova. Istodobno, prinosi italijanskih obveznica kraće ročnosti nisu bitnije promijenjeni, dok su prinosi obveznica sa dužim rokom dospelja povećani za 4 do 6 baznih bodova. Na rast prinosa obveznica utjecaj je prvenstveno imao rast istih koji je zabilježen kod obveznica SAD, a koji je bio izražen usljed nešto pozitivnije klime na tržištu. Također, za eurozonu su objavljeni pozitivni pokazatelji raspoloženja investitora za dolazeće mjesec, kao i podaci koji ukazuju na oporavak industrijskih aktivnosti u lipnju. Ipak, krajem tjedna je objavljen podatak o rekordnom tromjesečnom smanjenju GDP-a eurozone, koji je u II tromjesečju iznosio 12,1%, što ukazuje na izrazit utjecaj pandemije na ekonomske aktivnosti u veoma kratkom roku. U isto je vrijeme objavljen i podatak o rekordnom tromjesečnom smanjenju zaposlenih u eurozoni (-2,8%). U prvoj polovici ove godine zaposlenost u eurozoni je smanjena za 4,9 milijuna, od čega čak 4,5 milijuna u II tromjesečju, što ukazuje na to da je skoro polovica od 12 milijuna radnih mjesta

kreiranih u posljednjih 7 godina od prošle recesije, izgubljeno, te predstavlja još jedan signal ogromnog negativnog utjecaja pandemije na ekonomiju.

Početkom prošlog tjedna je objavljeno da je Italija zatražila više od 28 milijardi EUR od Europskog povjerenstva za podršku nezaposlenih, nakon što je ova zemlja odobrila novi stimulativni paket. Ministar financija Gualtieri je izjavio da Vlada želi da sljedeće godine smanji porez na dobit. Središnja banka Francuske je objavila da je u srpnju zabilježena ekonomska aktivnost koja je bila 7% ispod normalnih razina, a nakon što je u lipnju zabilježen pad aktivnosti od 9%. Navedeno ukazuje na to da je moguće usporenje ekonomskog oporavka, te da je u kolovozu moguć sličan pad ili samo blago poboljšanje. Iako je objavljen podatak o neočekivanom padu stope nezaposlenosti u Francuskoj u II tromjesečju, ovaj podatak ne predstavlja stvarnu sliku situacije na tržištu rada usljed metodologije koja ne obuhvaća određene radnike kao nezaposlene. U međuvremenu su, najveći poslodavci u Francuskoj najavili planove smanjenja radnih mjesta, dok je Središnja banka Francuske objavila da očekuje oštar rast nezaposlenosti tijekom sljedeće godine i do rekordnih 11,8%.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – EZ (tromjesečno) preliminar.	II tromjesečje	-12,1%	-12,1%	-3,6%
2.	GDP – Nizozemska (tromjesečno) preliminar.	II tromjesečje	-9,2%	-8,5%	-1,5%
3.	GDP – Portugalija (tromjesečno) preliminar.	II tromjesečje	-14,1%	-13,9%	-3,8%
4.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	LIPANJ	14,5	17,1	8,6
5.	Bilanca proračuna Belgija (u milijardama EUR)	SRPANJ	-	-14,33	-19,13
6.	Javni dug Italija (u milijardama EUR)	LIPANJ	-	2.530,6	2.510,1
7.	Industrijska proizvodnja – EZ (M/M)	LIPANJ	10,0%	9,1%	12,3%
8.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	LIPANJ	-11,6%	-12,3%	-20,4%
9.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	LIPANJ	-	-6,9%	-4,6%
10.	Zaposlenost – EZ (tromjesečno) preliminar.	II tromjesečje	-	-2,8%	-0,2%
11.	ILO stopa nezapos. – Francuska (tromjesečno)	II tromjesečje	8,3%	7,1%	7,8%
12.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	KOLOVOZ	-16,0	-13,4	-18,2
13.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	KOLOVOZ	55,8	71,5	59,3
14.	Stopa inflacije – Njemačka (final.)	SRPANJ	0,0%	0,0%	0,8%
15.	Stopa inflacije – Francuska (final.)	SRPANJ	0,9%	0,9%	0,2%
16.	Stopa inflacije – Italija (final.)	SRPANJ	0,9%	0,8%	-0,4%
17.	Stopa inflacije – Španjolska (final.)	SRPANJ	-0,7%	-0,7%	-0,3%
18.	Stopa inflacije – Irska	SRPANJ	-	-0,6%	-0,6%

SAD

Kina je najavila sankcije za 11 američkih državljana, među kojima se nalaze i dva senatora, ali su izostavljeni članovi administracije predsjednika Trumpa, kao odgovor na slične mjere koje su SAD preuzele protiv kineskih zvaničnika. Ipak, na tržištu je preovladavo pojačani optimizam usljed potpisanih izvršnih naloga predsjednika Trumpa u prethodnom tjednu, čime je osigurano djelomično vraćanje povećanih novčanih sredstava za nezaposlene. Fed je priopćio da će smanjiti troškove zaduživanja kod žurnoga programa kreditiranja za financiranje likvidnosti općina, a koje su pojedinačne države i lokalne vlasti uvele kao odgovor na izbijanje pandemije. Za sve pojedinačne kategorije kreditnog rejtinga smanjenje bi trebalo da iznosi 50 baznih bodova.

Predsjednik SAD Trump je priznao da su pregovori o dodatnim stimulansima zaustavljeni zbog financiranja poštanske službe SAD, a što postaje važno pitanje za nadolazeće izbore, jer se očekuje da će zbog trenutačne situacije sa koronavirusom veliki broj glasačkih listića upravo stići putem pošte. U slučaju kašnjenja isporuke, navedeno bi gotovo sigurno moglo da utječe na brojanje glasova.

Pregovori oko novih fiskalnih stimulansa u SAD su obustavljeni zbog godišnjih odmora u američkom Senatu. Predsjednik Trump je izjavio da se „ovaj zakon neće dogoditi“, jer njegova administracija nije uspjela da pronađe kompromis sa Kongresom. SAD ponovo započinje trgovinske pregovore sa Kinom, točnije reviziju implementacije prve faze ovog dogovora. Predsjednik Fed iz Dalasa Kaplan je izjavio da

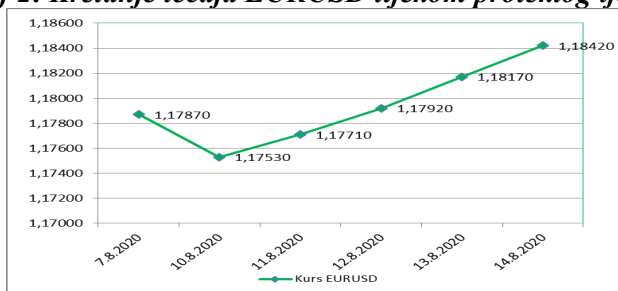
voljan da vidi inflaciju preko 2% ali da je zabrinut zbog rastućeg duga SAD i proračunskoga deficita, te očekuje da će ekonomija SAD zabilježiti kontrakciju od 4,5% u 2020. godini. Ovakve izjave bi obično imale snažniji utjecaj na tržište, međutim, investitori su više usmjereni ka iščekivanju razvoja događaja u pregovorima između Kine i SAD.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	NFIB povjerenje malog biznisa	SRPANJ	100,5	98,8	100,6
2.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	7. KOLOVOZA	-	6,8%	-5,1%
3.	Indeks maloprodajnih cijena (G/G)	SRPANJ	0,7%	1,0%	0,6%
4.	Indeks uvoznih cijena (G/G)	SRPANJ	-3,1%	-3,3%	-3,9%
4.	Indeks izvoznih cijena (G/G)	SRPANJ	-	-4,4%	-5,1%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	8. KOLOVOZA	1.100.000	963.000	1.191.000
6.	Kontin. zahtjevi nezaposlenih za pomoć	1. KOLOVOZA	15.800.000	15.486.000	16.090.000
7.	Maloprodaja (M/M)	SRPANJ	2,1%	1,2%	8,4%
8.	Povjerenje potrošača Unive. Mičigen P	TRAVANJ	72,0	72,8	72,5

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,17870 na razinu od 1,18420.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Viceguverner BoE Ramsden je izjavio da je BoE spremna da učini više i brže po pitanju kvantitativnih olakšica ukoliko dođe do usporenja ekonomskog rasta i kolebanja tržišta, te da postoji dovoljno prostora za dodatnim olakšicama ukoliko ekonomski rizici budu vidljivi. Kao glavni pokazatelj Ramsden je naveo događanja na tržištu rada, te izjavio da će neke kompanije propasti, kao i da će doći do određenog gubitka radnih mjesta. Japanski Nikkei je objavio da Velika Britanija planira da ukine tarife na uvoz japanskih automobila do 2026. godine, što je dio trgovinskog sporazuma koje dvije zemlje pokušavaju da postignu do kraja ovog mjeseca. Pad GDP-a koji je zabilježen u Velikoj Britaniji je veći nego u bilo kojoj drugoj europskoj državi, a koji je zabilježen u razdoblju kada su ekonomije bile zatvorene zbog pandemije. Nakon objavljivanja ovih podataka ministar financija Sunak je izjavio da je već ranije najavio teška vremena i da današnji brojevi pokazuju da su teška vremena sada tu, te dodao da je tisuće ljudi već ostalo bez posla, kao i da će u dolazećim mjesecima taj broj nažalost biti još veći.

Premijer Velike Britanije Johnson je u petak naredio ponovno otvaranje ekonomije, jer su skoriji podaci ukazali na to da je došlo do ublažavanja rasta zaraženih infekcijom COVID-19. Ovaj potez naglašava dosta osjetljivu ravnotežu između zaštite ekonomije i prevencije širenja virusa. Prošlog mjeseca Johnson je istaknuo da postoji „upozoravajući signal“, te je tom prilikom zatvorio kazina, kuglane i druga slična okupljališta.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	SRPANJ	-	94.400	-68.500
2.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	LIPANJ	4,2%	3,9%	3,9%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G)	LIPANJ	-13,1%	-12,5%	-20,0%

4.	Prerađivačka proizvodnja (G/G)	LIPANJ	-15,0%	-14,6%	-23,1%
5.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	LIPANJ	-4,5	-5,116	-1,762
6.	Ukupne poslovne investicije P (G/G)	II tromjesečje	-	-31,3%	0,8%
7.	GDP (G/G) P	II tromjesečje	-22,3%	-21,7%	-1,7%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je blago aprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,90311 na razinu od 0,90489, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,3052 na razinu od 1,3086.

JAPAN

Tržište Japana je bilo zatvoreno u ponedjeljak zbog praznika.

Suficit tekućeg računa Japana u lipnju je bio najmanji u posljednjih više od 5 godina (167,5 milijardi JPY), najviše pod utjecajem pada izvoza, što naglašava ogroman utjecaj pada inozemne potražnje. Izvoz je u lipnju zabilježio godišnji pad od 25,7% sa posebno izraženim padom izvoza automobila i dijelova za automobile u SAD. Pored ovog ekonomskog podatka, podaci objavljeni tijekom prošlog tjedna su uglavnom bili slabiji od očekivanja. Izuzetak su proizvođačke cijene koje su povećane u odnosu na prethodni mjesec za 0,6%, odnosno smanjene su manje od očekivanja na godišnjoj razini. Također, indeks koji mjeri aktivnosti u uslužnom sektoru Japana u lipnju je zabilježio snažan rast od 7,9% u odnosu na prethodni mjesec. Bitno je napomenuti da je ovaj indeks u prethodna četiri mjeseca bilježio konstantan pad. Rekordno mjesečno smanjenje ovog pokazatelja od 7,9% zabilježeno u travnju, kada je Vlada Japana uvela izvanredno stanje, a koje je trajalo do polovice svibnja.

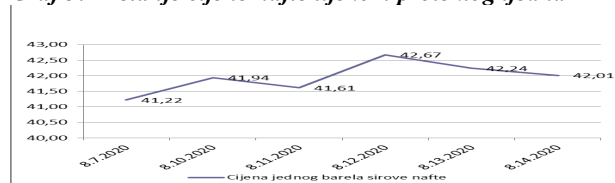
Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Bilanca tekućeg računa (u milijardama JPY)	LIPANJ	132,6	167,5	1.176,8
2.	Kreditiranje banaka (G/G)	SRPANJ	-	6,3%	6,2%
3.	Monetarni agregat M2 (G/G)	SRPANJ	8,4%	7,9%	7,3%
4.	Monetarni agregat M3 (G/G)	SRPANJ	7,0%	6,5%	5,9%
5.	Porudžbine strojnih alata (G/G) prelim.	SRPANJ	-	-31,1%	-32,1%
6.	Proizvođačke cijene (G/G)	SRPANJ	-1,1%	-0,9%	-1,6%
7.	Indeks aktivnosti uslužnog sektora	LIPANJ	6,4%	7,9%	-2,9%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 124,85 na razinu od 126,24. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine od 105,92 na razinu od 106,60.

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 41,22 USD (34,97 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena nafte se kretala u uzanom rasponu, uglavnom između 41 do 42 dolara po barelu. Cijena je u ponedjeljak bilježila blagi rast nakon što je saudijska naftna kompanija Aramco objavila da očekuje da će potražnja za ovim energentom nastaviti da se poboljšava do kraja godine. Ponovni rast je zabilježen u srijedu kada su objavljene vijesti od strane EIA da su zalihe nafte u SAD u prošlom tjednu, već treći tjedan, zabilježile pad, koji je iznosio preko 4 milijuna barela u odnosu na prethodni tjedan. Ipak, već narednog dana cijena nafte bilježi blagi pad koji se nastavlja do kraja tjedna. Međunarodna agencija za energiju (IEA) je smanjila prognoze za globalnu potražnju nafte jer potražnja za zračnim putovanjima pati još više od krize pandemije nego što se ranije očekivalo. Prognoze za ovaj energent su smanjene za skoro svako tromjesečje do kraja 2021. godine, gdje se očekuje da će u drugoj polovici ove godine biti zabilježeno najveće smanjenje. U izvješću se navodi i da je zračno putovanje bilo za dvije trećine niže nego prošlog srpanja, što po pravilu treba da predstavlja vrhunac u godini, kada se najčešće putuje na odmor. Pojedini tržišni analitičari smatraju da su koordinirani naponi OPEC+, kao i smanjenje ponude nafte u SAD kroz smanjenje zaliha ovog energenta, imali veoma važnu ulogu u balansiranju tržišta nafte. Ističe se da nakon što su se ekonomije ponovo počele otvarati, nafta je zabilježila nešto bolje performanse nego što se očekivalo. U svakom slučaju, cijena nafte je i dalje pod snažnim utjecajima očekivanja ekonomskog oporavka nakon pademije. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 42,01 USD (35,48 EUR). Na tjednoj razini cijena nafte je povećana za 1,92%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 2.035,55 USD (1.726,94 EUR). Nakon što je cijena zlata dostigla rekordne razine, početkom proteklog tjedna zabilježena je snažnija korekcija cijene. Tako je na zatvaranju tržišta u utorak zabilježena kontrakcija od 4,4%, što je utjecalo na to da cijena zlata zabilježi najnižu razinu u posljednjih 11 dana. Objavljena je vijest da su fondovi koji trguju zlatom izvršili prodaju ovog plemenitog metala, drugi dan zaredom, u vrijednosti 79.000 unci, što je, također, doprinijelo padu cijene ovog plemenitog metala. Prvobitno je na pad cijene zlata najveći utjecaj imala promjena raspoloženja na tržištu, u smislu povećanog „rizičnijeg“ trgovanja, dok deprecijacija USD nije utjecala na cijenu zlata. Nakon što je zabilježena razina cijene ispod 2.000 dolara pad je nastavljen, posebno nakon objavljenih boljih od očekivanih podataka o rastu proizvođačkih cijena u SAD. Sredinom tjedna cijena se stabilizirala na razini od oko 1.945 dolara po unci, iako je tijekom trgovanja bilježila razine ispod 1.900 dolara po unci, a što predstavlja važan psihološki prag. Do kraja tjedna cijena zlata se uglavnom kretala u uzanom rasponu na što uglavnom utjecaj ima razina tečaja dolara, očekivanja oko fiskalnih stimulusa u SAD, te očekivanja oko trgovinskih pregovora između Kine i SAD, što donekle još uvijek utječe na potražnju za sigurnijim investicijama. Krajem tjedna objavljena je vijest da su fondovi koji trguju zlatom smanjili udio u ovom plemenitom metalu, peti dan zaredom, te je izvršena prodaja zlata od 45.183 unci. U međuvremenu, fondovi su povećali ulaganja u srebro, koje je najveće u posljednja 3 tjedna, u iznosu od 8,12 milijuna unci. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.945,12 USD (1.642,56 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je smanjena za 4,44%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

